

آن روی ستیزه‌جوی اروپا در اوکراین

دکتر سیدرضا میرطاهر

جوزپ بول، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پس از سفر به اوکراین خبرگزاری گسترش هر چه سریع‌تر کمک‌های نظامی به اوکراین و حمایت از سناریوی نظامی برای پایان دادن به جنگ اوکراین شد. وی ۲۲ فروردین ۱۴۰۱ در جمع خبرنگاران از تمایل اتحادیه اروپا برای پایان دادن به جنگ اوکراین با توسل به زور و گسترش کمک‌های نظامی به اوکراین خبر داد.

بول بیش از این نیز بیان اینکه درگیری میان اوکراین و روسیه در میدان نبرد تمام می‌شود، خواستار حل‌وفصل نظامی مناقشه کنونی میان این دو کشور شده بود. وی در میانه توتیتری نوشت: «جنگ کنونی تنها در میدان نبرد پایان خواهد یافت. ما کمک مالی اضافی ۵۰۰ میلیون از سوی اتحادیه اروپا برای اوکراین در نظر گرفتیم.ارسال سلاح نیزمقیاس نیاز اوکراین انجام خواهد شد»

بازی در زمین امریکا

موضع جنگ طلبانه مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال درگیری نظامی گسترده کنونی در اوکراین، بر خلاف مواضع ظاهراً صلح‌طلبانه وروسل در قبال مناقشاتمنطقه‌ای وبین‌المللی است.اتحادیه اروپا حداقل تاکنون همواره خود را طرفدار صلح و بیگیری حل و فصل مسالمت‌آمیز مناقشات منطقه‌ای و بین‌المللی نشان داده و به پیگیری رویکرد مذاکرات و راحل سیاسی در این موارد تأکید کرده است. با این حال بول در دوران آشکارا خواهان ادامه جنگ کنونی در کشور اوکراین بین ارتش روسیه و شبه‌نظامیان هوادار روسیه از یک طرف و ارتش و شبه‌نظامیان اوکراینی از سوی دیگر شده است. این امر با توجه به همسویی فزاینده بین دو سوی اقیانوس اطلس از زمان روزگار کم‌ابراهام، رئیس‌جمهور دموکرات امریکا در ژانویه ۲۰۲۱ معنا پیدا می‌کند. باین بر خلاف سلسف، یعنی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق امریکا که رویکردی یکجانبه گرایانه اتخاذ کرده بود و با پیگیری این سیاست موجب شکست روزافزون در روابط فراآتلانتیکی در ابعاد مختلف سیاسی، تجاری و نظامی و امنیتی شده بود. تلالش خود را متمرکز بر همکاری دوباره اروپا، امریکا و کسب همکاری بروسل در زمینه مسائل مختلف و همچنین اعاده جبهه متحد غرب در قبال دشمنان و رقبا و واشنگتن کرد. مظهر این همکاری را اکنون می‌توان در موضع واحد و اقدامات منسجم امریکا و اتحادیه اروپا در قبال روسیه و تشدید روزافزون فشارها علیه مسکو به بهانه جنگ اوکراین مشاهده کرد. اکنون عملیات نظامی روسیه در اوکراین از دیدگاه غربی‌ها

پرونده

تند مسکو

تند مسکو مواجه شده است. مقامات روسیه به خوبی می‌دانند که این اظهارات در واقع نشان دهنده تداوم اقدامات مشترک بروسل و واشنگتن و تشدید فشارها علیه مسکو است.

مدت‌هاست خواهان فروپاشی روسیه و حتی تجزیه آن است. تگرانی واشنگتن و بروکسل از استقرار دوباره موشک‌های هسته‌ای روسیه در قلمرو مرزهای غربی اروپا و اقدامات پوتین در مقابله با سیاست‌ها و اقدامات غرب موجب شده این دو از فرصت بی‌همتای کنونی برای کاهش توان و قدرت روسیه استفاده کنند، در حالی که ماهیت روابط اتحادیه اروپا با روسیه با ماهیت مناسبات امریکا و روسیه تفاوت بنیادی دارد و بازی در زمین امریکا برای اتحادیه اروپا تبعات منفی خواهد داشت. در حالی که منافع اروپا در ادامه واردات انرژی از روسیه با توجه به وابستگی ۴۰ درصدی به گاز و ۲۵ درصدی به نفت روسیه است، اما مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا خواهان تمرکز تحریم‌های ضدروسی این اتحادیه بر حوزه واردات انرژی از روسیه شده است. بول روز پنج‌شنبه ۱۸ فروردین اعلام کرد تحریم نفتی علیه روسیه در برنامه نشست شورای امور خارجی اتحادیه اروپا قرار خواهد داشت. این موضع کاملاً همسو با اقدامات واشنگتن در این زمینه است. بول، رئیس‌جمهور امریکا روز جمعه ۱۹ فروردین، لایح تصویب شده در کنگره با موضوع تعلیق روابط تجاری و ممنوعیت واردات انرژی از روسیه را پیشنهاد کرد. البته موضع جنگ طلبانه جوزپ بول با واکنش

این فرصت گرانبهرا در اختیار امریکا و شرکای آن قرار داده تا بتوانند وارد فاز جنگ نیابتی با روسیه از طریق ارائه کمک‌های عظیم نظامی، تسلیحاتی و اطلاعاتی به کی‌یف شوند. امریکا وپایسلا ولودین، رئیس مجلس دومی روسیه ضمن محکوم کردن سخنان جوزپ بول در خصوص بحران اوکراین، گفت کسی که خواستار ادامه بحران و خشونت است باید فوری بر کناره شود. ولودین عنوان کرد: ناتو به همراه واشنگتن نمی‌خواهد اوکراین به کشوری مستقل و خارج جامسکی، آندیشمند و پژوهشگر امریکایی می‌گوید: «سیاست کنونی اوکراین و هم‌زمان پیش‌بینی نکردن راهی برای جلوگیری از رخدادهای تراژیک بیشتر در این کشور و در واقع تضعیف چنین امیدهایی با قرار دادن آنها دواره در برابر پوتین برای بیرون رفتن از این منطقه است؛ با محاکمه او به عنوان جنایتکار جنگی در دادگاه لاهه یا ادامه همین وضع تا نابودی کامل اوکراین

استاد بزرگ آپارتاید

مرکز حقوق بشر دانشکده حقوق دانشگاه هاروارد، نظام سیاسی مبتنی بر برتری یهودیان را تأیید می‌کند

بر گرداگرد نوار غزه است که با پایان آن در ۱۵ سال پیش و ارتقای روز به روز تاکنون، غزه را به «بزرگ‌ترین زندان انسانی جهان» تبدیل کرده است. این دیوار با تجهیزات پیشرفته متعدد با شش متر ارتفاع از روی زمین و موانع مختلف زیرزمینی، تمام سعی خود را در محدود کردن ساکنان غزه دارد. در غزه بیش از ۲ میلیون نفر زندگی می‌کنند، طول آن حدود ۴۰ کیلومتر و عرض آن از ۶ تا ۱۲ کیلومتر متغیر، تراکم جمعیت در آن به حدی بالاست که در هر کیلومتر مربع ۵هزار و ۴۵۰ نفر زندگی می‌کنند، اما در مقابل در اراضی اشغالی این تراکم برای صهیونیست‌ها حدود ۴۰۰ نفر در هر کیلومتر مربع است. در غزه، نرخ بیکاری به حدود ۵۰ درصد رسیده و بختی از آغاز اشغال توسط صهیونیست‌ها غیربهدیدان هیچ حق رأی برای تأثیرگذاری بر مناسبات سیاسی و حقوقی نداشته‌اند. قانونگذار و مجری در این منطقه نه سیستم‌داران یا حقوق‌دانان، بلکه فرمانده نظامی مستقر از شت اسرائیل است. به عبارتی ۲۰۲۱ در نوار غزه به راه انداخته است. این نظامی مستقر از شت اسرائیل است. به عبارتی تنها گوشه‌ای از جنایات ضدبشری اسرائیل علیه فلسطینی‌هاست که غالب دولت‌های نظام بین‌الملل، به‌ویژه اعراب در برابر آن

و در نهایت سیاسی روسیه و کاهش شدید مشروعیت ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور این کشور می‌نگرند. تگرانی دولتمردان واشنگتن از زرادخانه هسته‌ای استراتژیک روسیه و اقدامات پوتین در مقابله با سیاست‌ها و اقدامات امریکا در نقاط مختلف جهان و مهم‌تر از آن همسویی روسیه و چین در جایگزینی نظم بین‌المللی لیبرال غربی در جهان، موجب شده ایالات متحده از هر فرصتی برای کاهش توان و قدرت روسیه استفاده کنند. نوام جامسکی، آندیشمند و پژوهشگر امریکایی می‌گوید: «سیاست کنونی ایالات متحده جنگیدن تا آخرین شهروند اوکراین و هم‌زمان پیش‌بینی نکردن راهی برای جلوگیری از رخدادهای تراژیک بیشتر در این کشور و در واقع تضعیف چنین امیدهایی با قرار دادن تنها دوا راه در برابر پوتین برای بیرون رفتن از این محخمه است؛ با محاکمه او به عنوان جنایتکار جنگی در دادگاه لاهه یا ادامه همین وضع تا نابودی کامل اوکراین.»

جمع‌بندی

اکنون عملیات نظامی روسیه در اوکراین از دیدگاه واشنگتن و ناتو این فرصت گرانبهرا در اختیار امریکا و شرکای آن نهداده است تا بتوانند وارد فاز جنگ نیابتی با روسیه از طریق ارائه کمک‌های عظیم نظامی، تسلیحاتی و اطلاعاتی به کی‌یف شوند. به اذعان منابع غربی تاکنون هزاران سلاح ضدتانک و ضدهوایی در اختیار نیروهای اوکراینی قرار گرفته است، به نحوی که برای نابودی هر تانک روسی حداقل ۱۰ سلاح ضدتانک وجود دارد. در واقع بدون حمایت گسترده تسلیحاتی و اطلاعاتی ناتو و امریکا، ارتش اوکراین قادر به مقاومت در برابر حمله روسیه نبود. ناتو در برهه کنونی در راستای تداوم این جنگ به دنبال افزایش کمی و کیفی تسلیحات ارسانی به اوکراین است. در این راستا بریتانیا چندنی قبل سامانه پدافند هوایی برد کوتاه «ستار استرک» را به اوکراین واگذار کرد که نتیجه آن در میدان نبرد با افزایش سرنگونی هواگردهای روسی به نمایش درآمد. اسلواکی هم به عنوان یکی از اعضای ناتو، سامانه پدافند هوایی استراتژیک « اس ۳۰۰» و امریکانیز پهپادهای انتحاری «سنوچ بلب» را در اختیار اوکراین قرار می‌دهند. تحویل این تسلیحات نه فقط موجب افزایش خسارات نظامی روسیه در اوکراین خواهد شد، بلکه اقدامی نمادین با هدف طولانی کردن این جنگ و علتهای آن در نظر اوکراین ادامه خواهد داد.

شواهد حاکی از آن است که ناتو و امریکا که در دوره جساکت سرد به تدریج وارد موضع تخصص با روسیه و تلاش برای تضعیف آن شدند، اکنون به جنگ اوکراین به مثابه فرصتی بی‌همتا برای در هم شکستن نظامی، اقتصادی

پیرو الممل

سرویس بین‌الملل ۸۸۴۹۸۴۴

دورنما

دست فرمان ناشیانه «بن سلمان» برای خروج از یمن

سیدرحیم نعمتی

سعودی‌ها چند ماه بعد از اینکه جنبش انصارالله در سال ۲۰۱۴ کنترل صنعا را به دست گرفت، ائتلاف نظامی به همراه چند کشور دیگر عربی را از جمله امارات متحده عربی، مصر، بحرین و مراکش تشکیل دادند و تجاوز نظامی خود را در ۲۵ مارس ۲۰۱۵ شروع کردند. هدف رسمی سعودی‌ها از این تجاوز نظامی، شکست و خلع سلاح جنبش انصارالله، عقب راندن این جنبش از صنعا به سمت کوه‌های واقع در استان شمالی صعده و بازگرداندن عبدریه منصور هادی، رئیس‌جمهور مستعفی و فراری به صنعا بود. حالاً که جنگ به هشتمین سال خود وارد شده، سعودی‌ها نه تنها به هیچ‌یک از اهدافشان دست نیافتند، بلکه سخت دست و پای‌زند تا به نحوی آبرومندانه از باتلاقی نجات پیدا کنند که خودشان در یمن ایجاد کرده‌اند. به نظر می‌رسد نقشه راه آنها شامل دو هدف باشد؛ در وهله نخست آتش‌بس دو ماهه و دوم برکناری عبدریه و تشکیل شورای ریاستی یمن تا فرآیند گفت‌وگو بین تمام طرف‌های یمنی یا به قول معروف گفت‌وگوی یمنی – یمنی را برای دستیابی به صلح پیش ببرند، اما آیا سعودی‌ها می‌توانند باین فرمان به نحو آبرومندانه‌ای از یمن خارج شوند؟

اولین خطا

شکی نیست تجاوز سعودی‌ها به یمن یک

العلیمی، عثمان مجالی، آیدروس العلیمی و برح الحسینی اردو و مقر آن در ریاض، پایتخت آل‌سعود است.

نقشه شکست خورده

محمد بن سلمان در کاخ خود از شورای ریاستی یمن میزبانی کرده تا یکسوم هم عبدریه از صحنه را تأیید کرده باشد و هم اینکه حمایت تمام‌خود را از این شورا نشان داده باشد، اما ترکیب این شورا نشان می‌دهد که فاقد وجهات لازم برای میانجی‌گری با تمام طرف‌ها و به خصوص مذاکره با دولت نجات ملی یمن و دستیابی به صلح است. برای مثال، رشاد العلیمی در طول این جنگ نقش مشاور عبدریه را داشت و هم‌اند عبدریه وابستگی کامل به سعودی‌ها دارد و از این جهت فاقد وجهتی است که با آن مذاکرات صلح را رهبری کند. محمد البیعتی،

فاجعه استراتژیک است و بیشتر به دلیل خامی، جاه‌طلبی و توهم محمد بن سلمان، وزیر دفاع وقت بود که تصور می‌کرد زرادخانه عظیم تسلیحات امریکایی به معنای قدرت نظامی برتر است. یمنی‌ها خلاف این موضوع را با مقاومت شجاعانه خود پاسخ دادند و توانستند با وجود بمباران وحشیانه سعودی‌ها ایستادگی کنند، اما اصل موضوع اینجااست که این اولین خطای استراتژیک بن سلمان نبود. تجربه سال‌های بعد نشان داد اولین خطای استراتژیک او تکیه و اعتقاد کورکورانه‌اش به محمد بن زائد آل‌نهبان، ولعهد ابوظبی بود. در واقع بن سلمان با اعتماد به محمد بن زائد و حتی به تحریک او بود که وارد این جنگ شد، اما متوجه نبود که همتای اماراتی‌اش اهداف دیگری را دنبال می‌کند. محمد بن زائد از همان ابتدای این جنگ، نه به دنبال شکست جنبش انصارالله نبود و نه بازگرداندن عبدریه به صنعا، چراکه بازگشت رهنمون خواهد ساخت. همین مهم نبود، فرصتی ایجاد کرده که از درون این جامعه، گروه‌های حقوق بشری همچون «بن‌سلیم و یش‌دین» طی گزارشی به سال ۲۰۲۰ اعلام کنند: «جنایت علیه بشریت آپارتاید در کرانه باختری در حال انجام است؛ عاملان این حمله اسرائیلی‌ها و قربانیان آن فلسطینی‌ها هستند.»

به هر روی با اینکه پژوهش میدانی دانشگاه هاروارد با سال‌ها تأخیر انتشار می‌یابد و

ماهیت ضدبشری رژیم صهیونیستی را بیش از پیش آشکار می‌سازد، اما ضمن نشان دادن حقانیت خط‌مشی‌های به‌حق جمهوری اسلامی ایران نسبت به اسرائیل، زمینه مناسبی را برای طرح موضوع در نهاد‌های حقوقی بین‌المللی دیگر فراهم می‌آورد. ناگفته نماند، در بعد منطقه‌ای نیز که دست‌بازی برخی دولت‌های عربی به سوی تل‌آویو دراز شده و در حال گسترش روابط سیاسی، اقتصادی و نظامی و امنیتی خود با آن هستند، چنین پژوهشی که بی‌برده صهیونیست‌ها را محکوم به «پارتاید» علیه فلسطینی‌ها می‌کند، شرایط سختی را برای دولتمردان آنها رقم خواهد زد.